

DARCIA NARVÁEZ (2014)

Neurobiology and the development of human morality: evolution, culture and wisdom

New York: WW Norton & Co., 393 pp.

Doi: 10.7203/anuari.psicologia.16.2.211

L'obra *Neurobiology and the development of human morality: evolution, culture and wisdom* (Neurobiologia i desenvolupament de la moral humana: evolució, cultura i saviesa), és l'obra més recent de l'autora Darcia Narváez, una de les teòriques de la moral amb més renom del panorama actual. L'obra, per tant, és una lectura obligada per a tot aquell interessat en el camp de la moral.

L'autora recorre el desenvolupament moral des d'una perspectiva ontogenètica i filogenètica, defenent la importància de l'experiència primerenca en el desenvolupament moral humà. Fonamenta aquesta afirmació en un ric recorregut per les teories de la història antropològica, la filosofia de l'ètica i la ciència neurobiològica actual.

El llibre, compost per dotze capítols, s'estructura paral·lelament a la comprensió del desenvolupament moral. Comença amb una introducció al camp de la moral, als seus conceptes i definicions més bàsiques; passa pel paper dels gens, l'ambient, les circumstàncies...; continua amb la capacitat d'adaptació de la moral individual i col·lectiva; i finalitza amb un conjunt de capítols dirigits a la moral col·lectiva i als últims estadis de la moral humana i com la societat i la moralitat es retroalimenten.

Cada capítol comença amb una breu cita a una història coneguda (generalment de la literatura universal) i acaba amb un resum i les conclusions més importants d'allò discutit amb anterioritat. Finalment, tancant la publicació, hi trobem un annex amb notes aclaridores dels conceptes que s'han presentat al llarg de l'obra i una llista de lectures suggerides si el lector desitja aprofundir en la temàtica.

Alhora, l'estil de l'obra evoluciona d'una didàctica més introductòria i teòrica a una integració dels coneixements obtinguts i una presentació d'aquests de manera més completa, pragmàtica i amb exemples de la vida quotidiana.

Com bé destaca l'autora, les aportacions més rellevants de l'obra al camp del desenvolupament moral són tres: l'explicació detallada de la vital importància que té l'experiència primerenca, la proposta d'una teoria desenvolupament

neurobiològic de la motivació moral i, per últim, la percepció de la moral des del punt de vista de la saviesa dels primats i les diferents societats humanes.

Així doncs, al llarg del seu text, els lectors tenen l'oportunitat de comprendre la gran importància de l'herència cultural i biològica. A més, oposadament a la literatura general en el camp de la neurobiologia, Darcia no s'endinsa en les psicopatologies que afecten la moralitat, tot i que en cita unes poques amb el propòsit d'il·lustrar millor els seus arguments.

Un altre punt interessant de l'obra és la introducció a la Teoria de l'Ètica Triuna de la mateixa autora, basada en la teoria inicial del Cerebell Triú de McLean. Amb aquesta, Darcia explica la moral com una conjunció entre les tres ètiques (de supervivència, mamífera i superior), les quals corresponen a tres parts diferenciades del cervell que evolucionen i s'activen en moments diferents. A més, explica extensament el funcionament de les tres ètiques que conformen la moral de cada persona. I posa de manifest com podrien interaccionar entre elles segons els diferents factors i el diferent funcionament de la moral segons aquesta interacció. La qual cosa permet a les persones adaptar-se a cada situació i actuar de manera distintiva segons la pròpia personalitat.

A banda d'una elevada riquesa en conceptes i noves idees, la qualitat de l'obra rau en el seu llenguatge senzill i dinàmic. Animant la seua lectura d'una manera dinàmica i lleugera des del seu començament, gràcies al gran interès que incita aquesta temàtica i la didàctica utilitzada per l'autora. Com ara el concepte de moral, àmpliament discutit en tota la literatura, el defineix com a: la manera en què ens relacionem amb els altres, incloent-hi com compartim els beneficis i les càrregues de viure com a éssers socials.

El transcurs dinàmic i didàctic, present en cadascuna de les seues parts, permet als lectors obtindre un ampli bagatge de l'actualitat científica pel que fa a les teories morals. L'obra, farcida d'adequats exemples i gràfics, ajuda a la comprensió i a visualitzar la idea presentada per l'autora, invitant al lector a discutir i debatre el coneixement presentat.

En resum, totes aquestes característiques fan d'aquest llibre una valuosa eina per a tot aquell qui desitge desenvolupar el seu coneixement en el camp del desenvolupament moral, bé siga a nivell d'estudi, treball aplicat o de creixement personal. Al mateix temps, per la seua didàctica i senzillesa, és també una publicació idònia per a començar a interessar-se per aquest camp. És per això, que seria recomanable demanar la traducció de la seua versió original en anglès per a facilitar l'abast del seu coneixement a parlants d'altres llengües.

MARIA CUÑAT AGUT
Psicòloga
Universitat de València